

January 3, 1986
**Meeting in Moscow between V. Cherbikov and Gen.
D. Stoyanov**

Citation:

"Meeting in Moscow between V. Cherbikov and Gen. D. Stoyanov", January 3, 1986, Wilson Center Digital Archive, Archive of the Ministry of the Interior, Sofia, Fond 2, Record 4, File 114. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group.
<https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/110713>

Credits:

This document was made possible with support from Leon Levy Foundation

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

СТРОГО СЕКРЕТНО!

00030

69

СЛУЖБА
"ИНФОРМАЦИЯ И АРХИВ"
РАЗПОВЕРЕНО
по Рег. № 1165
от 28.05.2004 г.

М В Р
СТРОГО СЕКРЕТНО - ДС
Рег. № 1027 Изд. 2
03.1.1988 19 год

ДО
ЗАМ.-МИНИСТЪРА НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И
НАЧАЛНИК НА ВГУ-ДС
Т У К

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Резултатите от посещението на група
служители от МВР в КГБ-СССР - гр. Москва

ДРУГАРИО ЗАМ.-МИНИСТЪР,

От 16.12. до 20.12.1985 г. група ръководни работници
от МВР, водена от министъра на вътрешните работи др. ген.-полковник
Димитър Стоянов проведе среща и разговори с представители на раз-
лични подразделения на КГБ.

Групата беше приета от члена на Политбюро на КПСС и пред-
седател на КГБ др. Чебриков. По време на срещата др. Чебриков на-
прави задълбочена оценка на международната политическа и оперативна
обстановка. Между другото той каза:

Външнополитическа обстановка

Сегашният период е наситен с много важни събития. Както
е известно сега се съгласуват позициите и действията на партийните

0288
02
12
33
43
52

26

2

държавни ръководства на социалистическите страни. Съвсем скоро се проведеха срещи на високо равнище: В София се срещнаха другарите Горбачов и Тодор Живков. Състоя се сесия на Политическия консултативен комитет на страните членки на Варшавския договор, проведе се среща на високо равнище в Прага. Провеждат се и други срещи, съгласувания и консултации.

Срещата в Женева е събития с голямо политическо значение. След нея цялата буржоазна преса и другите средства за масова информация в САЩ спряха да съобщават каквато и да е информация за срещата. Рейгъновата администрация просто няма какво да обясни на своята публика. Те са притиснати от събитията. Инициативата е в Съветския съюз. Те не искат да признаят това и затова сега се оправдават, че не са били разбрани, че не това са искали да кажат по време на срещата и т.н. Натискът на страните от социалистическата общност се увеличава. След женевските разговори последваха някои смени в американската администрация. Тя сега е в трудно положение и за това ограничава достъпа на информация до американските читатели от СССР и пр.

Всичко това показва, че линията, следвана от държавите членки на Варшавския договор е правилна линия. Сега трябва да се укрепва отбранителната способност на всяка страна и на общността като цяло. Пронесът е започнал.

Мястото и ролята на КГБ в тази обстановка: С наши сили и средства трябва активно да се подпомага провеждането на външно-политическия курс на партията.

Резидентурите сега работят активно. Някъде оказваме и влияние с наши активни мероприятия, но главното е сега да се получава повече информация – обективна и своевременна.

23

5

постоянни грижи за тяхното укрепване и развитие. За активна дейност са наградени много ръководни и редови служители.

Редица ръководни кадри от КГБ отиват на партийна работа.

КГБ оказва активна помощ на Афганистан предимно по линия на гранични войски. Там почти всеки ден се водят ожесточени боеве.

За разузнаването: То работи при много сложни и тежки условия. Независимо от това разузнавачите достойно се справят с възложените им задачи. Увеличен е обема на разузнавателната информация. Своевременно се долавят подготвяни провокации и други активни мероприятия на противника срещу СССР. Разузнаването помага развитието на научно-техническия прогрес в СССР.

За контраразузнаването: То също работи при трудни и тежки условия. Задачите, които решава стават все по-сложни. Главния противник си остава САЩ. От там идва голямата опасност за СССР, за другите социалистически страни. Президентът Рейгън е подписал разходи за следващия период в размер на 12 милиарда долара. Всичко това ще се използва за провеждане на подривна дейност срещу социалистическите страни и прогресивните сили в света.

Усилва се агентурната дейност на противника. КРУ провежда активна вербовъчна дейност. Понякога подхожда грубо и цинично. Един съветски гражданин-специалист, временно пребиваващ зад граница е заплашван от американски разузнавачи, че ако не им дава интересуваша ги информация за СССР, ще убият жена му.

Трябва да се отбележи, че американските разузнавачи работят много конспиративно, което създава редица трудности за контраразузнаването. На своя агентура те дават и ампули с отрова. Това правят с най-ценните си агенти. Постоянно се разнообразяват средствата за тайнопис, радиовръзка, укрития на тайници и пр.

24

6

Контраразузнавателните поделения на КГБ работят много напрегнато и упорито. Получени са и редица добри резултати. Последният положителен пример на успешно изведено дело за шпионаж е случая с инженер Толкачов.

За идеологическата диверсия: Постоянно се усилюва анти-съветската идеологическа пропаганда. Използват се всички средства за масова информация, институти и организации. Пропагандните и специални органи са проникнали в средите на различни общества и организации и ги използват за провеждане на антисъветска пропаганда.

Противникът се насочва към провокиране на хората да се борят за премахване на пречките за създаване на независими организации, да могат да се присъединяват към такива организации, да имат правото на своя антена за приемане на информация, да имат правото на свободен достъп до архивите и всякакви други информационни фондове. Тези въпроси са поставяни на обсъждане на културни форуми в Будапеща, проведен през тази година.

По мораториума: Наближава 01.01.1986 г. Съветският съюз както е известно не извършва ядрени опити. През това време САЩ извършиха няколко опита. Пред обществеността американците говорят, че СССР е толкова напред в своето ядрено развитие, че не му е нужно да прави опити. Това активно се използва от пропагандата.

За международните връзки: Около 1 милион граждани от капиталистически страни годишно посещават СССР и толкова съветски граждани посещават кап. страни. Това е един голям канал, който противникът активно използва за подривни цели. Използва го и съветското контраразузнаване за създаване на свои агентурни позиции.

За профилактиката: В КГБ на този въпрос се отделя особено голямо внимание. Провеждат мероприятия за повишаване революционната бдителност на хората. Подготвят ги как да се пазят от ангажиране в престъпна дейност и пр.

За терористичната дейност: Противникът се стреми да пренесе терористичната вълна, психозата на територията на СССР и другите социалистически страни. Органите на КГБ вземат решителни мерки за предотвратяване на всякакви опити за извършване на терористична дейност. Предприемат сериозни мерки за обезпечаване на важните обекти на икономиката, на учрежденията и на важните мероприятия като конгреси, симпозиуми, сесии и т.н.

Предприемат се много сериозни мерки и за предотвратяване на опити за отвличане на самолети. В това отношение обръщат много сериозно внимание на проверката на пътниците и багажите на земята и недопускане внасянето на борда на самолета на оръжие и боеприпаси под какъвто и да е начин. Това се смята за много важно, защото сигурния контрол на земята дава основание в случай на нужда да се предприемат решителни действия за пресичане на опити за отвличане на самолети.

Така например двама граждани – мъж и жена от Латвия имали намерение да избягат в Швеция като отвечат самолет, обслужващ вътрешни арролинии. След като се качили в самолета, мъжът заплашил екипажа, че ще взриви самолета ако той не бъде отклонен и насочен за кацане в Швеция. В същото време той си държал едната ръка в джоба и предупреждавал, че държи запалката на взирвно устройство. Ръководещите операцията за обезвреждане на похитителите запитали органите извършили проверката на пътниците на земята дали тя е

26

8

направена добре. Било им отговорено, че проверката е била прецизна и на борда на самолета не е допуснато взривно устройство или каквото и да било оръжие. Тогава на екипажа е било наредено да приземи самолета на един военен аеродром, след което похитителя бил задържан. Оказало се, че той държал с ръката си в джоба един портфейл.

Продължават да се извършват провокации над съветски граждани зад граница.

За сътрудничеството между КГБ и МВР

Сътрудничеството между КГБ и МВР се развива активно и делово. Проявява се взаимно разбиране, осъществява се взаимопомощ и съдействие в случай на необходимост.

Сътрудничеството между разузнавателните органи е добро, особено по линия на НТР.

Нужна е повече военностратегическа информация, също така документална информация, образци и др. особено за САЩ. По линия на НТР трябва да се търсят съвременни прогресивни технологии.

Балканският район е много важен за цялата социалистическа общност. Активни мероприятия могат да играят важна роля за постигане на политически ефект. В това отношение е нужна по-голяма конспирация и целенасоченост.

Сътрудничеството между контраразузнавателните органи също е много добро. Ръководството на КГБ благодари за проведените активни оперативно-технически мероприятия и за предоставените му придобити по оперативен път секрети на противника.

Сътрудничеството между контраразузнавателните подразделения за борба срещу идеологическата диверсия също е добро. Не-активно трябва да се работи срещу троцкисткия център и опитите за създаване на четвърти интернационал.

Сътрудничеството между контраразузнавателните подразделения за борба срещу икономическата диверсия също е добро.

27

9

Тук има и неизползвани резерви. Трябва да се усили дейността ни за предотвратяване на диверсионни и вредителски актове.

Трябва да се разшири сътрудничеството по обезпечаване на условия за развитие на социалистическата интеграция. Съхраняване на лицензиите и научните открития за обезпечаване на отбранителната промишленост и др.

Добро е сътрудничеството между военните контраразведки, оперативно-техническите управления, кадрите и представителствата на КГБ и МВР.

За отношенията с КНР

В отношенията между СССР и КНР са настъпили положителни изменения. Разширяват се търговско-икономическите и културните отношения. В политическата област още няма положителни изменения. По съветско-китайската граница е спокойно, но от време на време се публикуват статии, печатат се учебници за училищата, от които се вижда, че териториалните претенции на КНР съществуват.

Различни институции в КНР приемат съветски делегации и в същото време публикуват антисъветски статии във вестниците. Трудностите са много големи, но трябва да се проявява търпение и настойчивост за преодоляването им.

Афганистан

Положението в страната е много сложно. Продължават почти ежедневно боевете с бандитски групи и цели формирования. Реакционният режим на Пакистан активно подпомаган от САЩ постоянно прехвърля бандитски групи и много оръжие на територията на Афганистан. Границата между Афганистан и Пакистан трудно може да се прикрие,

28

10

тъй като там фактически не е имало граница и населението винаги необезпокоявано от никого своеволно се е премествало ту в едната, ту в другата страна.

Революционният процес в Афганистан се задълбочава. Партия провежда активни мероприятия за разширяване и утвърждаване на социалната поддръжка сред народните маси.

След информацията на др. Чебриков, министърът на вътрешните работи на НРБ др. ген.-полковник Стоянов също изнесе обстоятелствена информация за оперативната обстановка в НРБ.

След информацията др. Стоянов постави пред ръководството на КГБ следните въпроси:

1. Българската страна предлага да се проведе многостранна среща по въпросите на борбата срещу тероризма. Съгласни сме да станем домакин.

Др. Чебриков отговори положително срещата да се проведе в София.

2. Предлагаме да се координират усилията ни за дестабилизиране на Турция, като се използва кюрдския проблем. В Турция има 12 милиона кюрди. В Европа се създават кюрдски организации. Във Франция е създадено общество за подкрепа на кюрдите начело със съпругата на Митеран.

Др. Чебриков се отнесе положително към предложението.

3. Предлагаме да се координира икономическата политика на социалистическите страни спрямо Албания. За целта да се разработи 5-годишен план.

Др. Чебриков каза, че въпроса трябва да се обсъди.